

دهد شمارا از عذاب درد دهنده (٣١) .

و هر که قبول نکند گفته دعوت کننده بخدارا پس نیست عاجز کننده در زمین و نیست اورا بجز خدا دوستان آنجماعت درگمراهی ظاهرند (٣٢) .

آیا ندانستند اینکه خدا آفریده است آسمان هاوزمین را و مانده نه شددرافریدن اینها تواناست برآنکه زنده کندمردگان را آری چنین ست هرآئینه اوبرهرچیز تواناست (٣٣) .

وروزی که پیش آورده شوند کافران برآتش (گفته شود) آیا نیست این وعده درست، گویند آری قسم به پروردگار مأدرُستست گوید پس بچشید عقوبت را بسبب آنکه کافر بودید (٣٤) .

پس صبر کن چنانکه صبر کرده بودند خداوندانِ هَمَّتِ علی از پیغامبران و شتاب طلب مکن عقوبت را برای ایشان روزیکه ببینند آنچه وعده داده میشود ایشانرا چنانستی که ایشان نمانده بودند^(١) مگر یکساعت از روز این پیغام رسانیدن است پس هلاک کرده نخواهند شد مگر قوم بدکاران (٣٥) .

سوره محمد مدنی است و آن سوره هشت
آیت و چهار رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

آنانکه کافر شدند بازداشتند مردمان را از

وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعِيزِنِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ آلٌ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ قَبِيلٍ ﴿٣١﴾

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْزُقْ
بِعَلْفِهِمْ يَغْيِرْ عَلَىٰ أَنْ يُعِجَّ النَّوَىٰ بَلَىٰ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٢﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا الَّذِي كَانُوا
بِأَلِدْرِبًا قَالُوا قَدْ وَفَّى الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرْنَا أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ
كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْمُزُوا إِلَّا السَّاعَةَ مِنْ
تَهْلِكِ دَابَعًا قَهْلٌ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٣٥﴾

(١) یعنی درد دنیا .

راه خدا تباه و برباد کرد خدا اعمال ایشانرا (۱) .

وآنانکه ایمان آوردند و کارهای شائسته کردند و معتقد شدند بآنچه فرود آورده شد بر محمد صلی الله علیه و سلم و آن راستست آمده از پروردگار ایشان دور ساخت از ایشان جرمهای ایشانرا و بصلاح آورد حال ایشان را (۲) .

این بسبب آنست که کافران پیروی از باطل کردند و مومنان پیروی دین راست کردند که از جانب پروردگار ایشانست همچنین بیان میکند خدا برای مردمان داستانهای ایشان را (۳) .

پس چون مصاف کنید با کافران پس بزنید گردن هارا تا وقتیکه چون خونریزی بسیار کردید در ایشان پس محکم کنید قید را پس باحسان خلاص کردن است بعد از این و یامالی بعوض گرفتن تاآنکه بنهد جنگ سلاح خود را^(۱) اینست حکم و اگر خواستی خدا خود انتقام کشیدی از ایشان ولیکن میخواهد که امتحان کند بعضی شمارا با بعضی و آنانکه کشته شدند در راه خدا پس برباد نخواهد کرد عمل ایشان را (۴) .

راه خواهد نمود ایشانرا و نیک خواهد کرد حال ایشانرا (۵) .

و در خواهد آورد ایشان را به بهستی که

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَرُمًا وَعَظِيمًا تَتَّخِذُهُم بِأَهْلِهِمْ

ذَلِكَ يَأْتِي الَّذِينَ كَفَرُوا وَتَتَّخِذُهُم بِأَهْلِهِمْ
تَتَّخِذُهُم بِأَهْلِهِمْ كَرُمًا وَعَظِيمًا تَتَّخِذُهُم بِأَهْلِهِمْ

فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ
فَأَذَانًا لِّبَنِي النَّاسِ وَكَذَلِكَ يُضَوِّبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ آيَاتِهِمْ

سَيَقُولُ يَوْمَ ذِئْقَارٍ أَلَمْ نَكْفُرْ بِاللَّهِ وَرَبِّنَا وَلَقَدْ كَفَرْنَا بِهِ قَدْرًا كَثِيرًا وَلَقَدْ كَفَرْنَا بِهِ قَدْرًا كَثِيرًا وَلَقَدْ كَفَرْنَا بِهِ قَدْرًا كَثِيرًا

وَيَذُوقُونَ فِيهَا الْغَرِيمَ وَالْيَسْنَافَ وَالنَّصَابَ وَيَذُوقُونَ فِيهَا الْغَرِيمَ وَالْيَسْنَافَ وَالنَّصَابَ وَيَذُوقُونَ فِيهَا الْغَرِيمَ وَالْيَسْنَافَ وَالنَّصَابَ

(۱) یعنی جنگ موقوف شود و احتیاج سلاح نماند و الله اعلم .

شناسا کرده است ایشان را به آن (۶) .

ای مسلمانان اگر نصرت دهید دین خدا را نصرت دهد خدا شمارا وثابت کند قدمهای شمارا (۷) .

وآنانکه کافر شدند پس هلاک باد ایشان را ویرباد کرد خدا اعمال ایشان را (۸) .

این بسبب آنست که ایشان ناپسند کردند چیزی را که فرود آورده است خدا پس برباد کرد خدا اعمال ایشانرا (۹) .

آیاسیرنه کرده اند در زمین تابنگرند چگونه بود انجام آنانکه پیش از ایشان بودند نابود ساخت خدا ایشان را و کافران را است مانند این عقوبت (۱۰) .

این بسبب آنست که خدا کار ساز مسلمانان است و بسبب آنست که کافران را هیچ کار ساز نیست ایشانرا (۱۱) .

هر آئینه خدا در آرد آنان را که ایمان آورده اند و کارهای شائسته کرده اند به بوستانهایی که می رود زیر آن ها جویها و آنانکه کافر شدند بهره برمیگیرند و میخورند چنانکه میخورند چهارپایان و آتش جای ایشانست (۱۲) .

و بسیار ازده که قوی تر بود ازده تو که جلا وطن کرد ترا هلاک ساختیم ایشانرا پس نبود هیچ نصرت دهنده برای ایشان (۱۳) .

آیا کسیکه باشد بر طریقه روشن از پروردگار خویش مانند آن کس است که

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَنْ نَصُرُوا اللَّهَ نَصْرَكُمُ وَيُنَازِقُ أَقْدَامَكُمْ ①

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسَا لَهُمْ وَأَسْلُ أَعْمَالُهُمْ ②

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ③

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرْنَا لَهُمْ مَا كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ مِنْ أَمْتَالِهَا ④

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكُفْرَانَ لَمَوْلَى لَهُمْ ⑤

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ⑥

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْهَمْنَاهُ طَبْعًا إِنَّ خَلْقَكُمْ لَعَزِيزٌ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَخَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ عَزِيزٍ إِنَّكُمْ لَعِنْدَنَا لَخَرَجْتُمْ عَنْهَا أَهْلًا كَانْتُمْ ⑦

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَدَيْهِ بُعْدٌ مِنْ رَبِّهِ يَأْتِيكَ بِهِ نَارُ اللَّهِ لَعْنَةً لَهُ سِوَا عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ⑧

آراسته کرده شد در نظر اوبدکاری و پیروی کردند خواهش های خود را (۱۴).

صفتِ بهشتی که وعده داده شد متقیان را اینست در آن بهشت جویها ست از آب که بدیرمانگی متغیر نشده و جویهاست از شیر که مزهٔ او بر نه گشته و جویهاست از می لذت دهنده آشامندگان را و جویهاست از عسل صاف کرده شده و ایشانرا ست آن جا از هر جنس میوه ها و ایشان راست آمرزش از پروردگار ایشان (آیای انجماعت) مانند آنست که همیشه باشد در آتش و نوشانیده شوند آب گرم پس پاره پاره ساخت روده های ایشانرا (۱۵).

و^(۱) از مردمان کسی هست که گوش می نهد بسوی توتاوقتیکه چون بیرون روند از نزد تو گویند بآنانکه عطا کرده شد ایشانرا علم چه چیز گفت پیغامبر الحال آنجماعت آنانند که مُهر نهاده است خدا بر دل های ایشان و پیروی کردند خواهش نفس خود را (۱۶).

آنانکه راه یاب شدند زیاده کرد خدا ایشانرا هدایت و عطا کرد بدیشان تقوای ایشانرا (۱۷).

پس منتظر نیستند مگر قیامت را که بیاید بدیشان نا گهان پس هر آئینه آمده است علاماتِ قیامت پس از کجا باشد برای

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَرٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَرٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَرٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَرٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفُورَةٌ لِمَنْ تَابَ وَخَالِدًا فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ①

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِنَا قَالَ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ لِئَلَّا يَتَذَكَّرُوا أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَلِيمٍ ②

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ③

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۖ فَتَجَاءَ أَسْرَاطُهُمْ فَتَأْتِي لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ فَكُلُّهُمْ ④

(۱) مترجم گوید از این جاتا آخر سوره در باب تهدید مردم ضعیف الایمان نازل شد .

ایشان پند گرفتن ایشان وقتیکه بیاید
قیامت ایشان (۱۸) .

پس یقین کن که نیست هیچ معبود برحق
مگر خدا و آمرزش طلب کن برای گناهان
خود در حق مردان مسلمان و زنان
مسلمان نیز و خدامیداند جای آمدورفت
شما و جای ماندن شما^(۱) (۱۹) .

و میگویند مسلمانان چرافرو فرستاده نه
شد سورتی پس چون فرستاده شود
سورتی واضح المعنی و ذکر کرده شود
در آن قتال ببینی آنان را که دردل های
ایشان بیماری ست می نگرند بسوی
تومانند نظر کردن کسیکه او را بیهوشی
رسیده باشد بسبب حضور موت پس وای
ایشانرا (۲۰) .

حال ایشان بحسب ظاهر فرمانبرداریست
و سخن نیکوگفتن پس چون مصمم
شودکار، اگر وعده خود راست کردند
با خدا بهتر بودی برای ایشان (۲۱) .

پس ای ضعیف ایمانان اگر متولی امور
مردمان شوید البته نزدیک اید از آنکه تباه
کاری کنید در زمین و قطع قبیله داری
نمائید (۲۲) .

اینجماعت آنانند که لعنت کرد ایشانرا

فَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرُوا لِذَنبِكُمْ وَلِمَنُؤْمِنِينَ
وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبِكُمْ مَثُورًا ﴿١٨﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ اسْتَوُوا لَوْلَآ نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَتَّبِعُونَكَ لِيَأَكُفِّرَ الْغَيْبِيُّ عَلَيْهِمْ مِنَ الْمَوْتِ
فَأُولَئِكَ لَهُمْ ﴿١٩﴾

طَاعَةٌ وَقَوْلٍ مَعْرُوفٍ فَإِذْ أَعَزَمَ الْأَمْرَ قُلُوبُهُمْ قَالُوا اللَّهُ لَكَ
خَيْرٌ أَلْهَمُهُمْ ﴿٢٠﴾

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَعُوا
أَرْحَامَكُمْ ﴿٢١﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ ﴿٢٢﴾

(۱) حاصل این آیات ذم آن شخص است که بمجلس علم درآید و بفهم حقیقت آن
نرسد بسبب هجوم هوای نفس بردل او محتاج استفسار دیگران گردد و تخويف
است بقیامت مثل این شخص را والله اعلم .

خدا پس کرساخت ایشانرا وکورکرد
چشمهای ایشانرا (٢٣) .

آیاتامل نمی کنند درقرآن یابردل هاقفل
های آن دل هاست (٢٤) .

هرآئینه آنانکه برگشتند برجانب پشت های
خویش پس ازآنکه ظاهر شد ایشان را راه
هدایت شیطان آراسته کرده است برای
ایشان ومهلت داده است ایشانرا (٢٥) .

این همه بسبب آنست که ایشان گفتند
باآنانکه ناپسند کرده اند چیزی راکه
خدافرستاده است^(١) فرمانبرداری شما
خواهیم کرد در بعض کارها وخدامیداند
سخن پنهان گفتن ایشانرا (٢٦) .

پس چگونه باشد حال وقتی که قبض
روح ایشان کنند فرشتگان میزنندروی
های ایشانرا وپشتهای ایشانرا (٢٧) .

این عقوبت بسبب آنست که ایشان پیروی
چیزی کردند که بخشم آورد خدا را
وناپسند کردند خوشنودی اورا پس ضائع
ساخت خدا اعمال ایشانرا (٢٨) .

آیا پنداشته اند آنانکه دردلهای ایشان
بیماریست که ظاهر نخواهد کردخدا
کینه های ایشانرا (٢٩) .

وا گرمیخواستیم می نمودیم ایشان را
بتوپس می شناختی ایشانرا به قیافه ایشان^(٢)

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَانَ أَمْ عَلٰى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدَوْا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ
الشَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٤﴾

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَئِن لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ سَابِغَةً لِّفِي بَعْضِ
الْأَمْرِ وَآيَاتِهِ يَحْكُمُوا مِنَّا رَاهِمُ ﴿٢٥﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ يُصَوِّرُونَ وُجُوهُهُمُ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا سَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّنْ نُغَيِّرَ
اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ﴿٢٩﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَمَلْنَا كُفْرَهُمْ فَاعْرِفَهُمْ بِسِيئِهِمْ وَلَنُعْرِضَهُمْ فِي لَحْنٍ

(١) یعنی منافقان یا یهود .

(٢) یعنی ظلمت نفاق بر روی ایشان هویدا می شد والله اعلم .

الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿۳۰﴾

والبته بشناسی ایشانرا در اسلوب سخن
و خدا میداند اعمال شمارا (۳۰) .

وَلَتَبْلُوَنَّهُمْ حَتَّىٰ تَخْرُجَ الْفُجُورَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ

والبته امتحان کنیم شمارا تابشناسیم
مجاهدان را از شما و صابران را و بیازمائیم
احوال شمارا (۳۱) .

وَيَبْلُوا أَعْيَابَكُمْ ﴿۳۱﴾

هر آئینه آنانکه کافر شدند و بازداشتند
از راه خدا و مخالفت کردند با پیغامبر
بعد از آنکه واضح شد ایشانرا راه هدایت
هیچ زیان نه رسانند خدارا و تباه خواهد
کرد خدا عملهای ایشانرا (۳۲) .

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَمَشَاقُوا
الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يُغْفِرَ اللَّهُ
شَيْئًا وَسَيُحْطِ بِأَعْمَالِهِمْ ﴿۳۲﴾

ای مسلمانان فرمان برید خدارا فرمان
برید پیغامبر را و باطل مکنید عملهای
خود را (۳۳) (۱) .

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا
أَعْمَالَكُمْ ﴿۳۳﴾

هر آئینه آنانکه کافر شدند و بازداشتند
از راه خدا باز مردند و ایشان کافر بودند
پس هرگز نخواهد آمرزید خدا ایشان را
(۳۴) .

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ شَرًّا مَا تَلَّوْا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَنْ يُغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿۳۴﴾

پس سستی مکنید و بسوی صلح بخوانید
و شمائید غالب و خدا باشماست
و هرگز ضائع نخواهد ساخت عملهای
شمارا (۳۵) .

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامَةِ وَأَنْتُمْ الْكَافِرُونَ ۗ وَاللَّهُ
مَعَكُمْ وَلَنْ يَبْرِكَنَّ أَعْمَالُكُمْ ﴿۳۵﴾

جزاین نیست که زندگانی دنیا باز یست و
بیهودگی است و اگر ایمان آرید و پرهیزگاری
کنید بدهد شمارا مزد های شمارا و نه
طلبید از شما مال های شمارا (۳۶) (۲) .

إِنَّمَا الْعِبَادَةُ لِلذَّيَالِيبِ وَلَهُمْ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أَجْرَكُمْ وَلَا يُغْنِي عَنْكُمْ أَمْوَالُكُمْ ﴿۳۶﴾

(۱) یعنی به ارتداد و به ریا و سمعه .

(۲) یعنی جمیع مال را .

اگر بطلبد از شمامال های شمارا پس مبالغه کند در سوال آنگاه بخل کنید و بر روی کار آرد آن بخل کینه های شمارا . (٣٧)

آگاه شوید شما ای جماعت که خوانده میشود شمارا تا خرج کنید در راه خدا پس از شما کسی هست که بخل میکند و هر که بخل کند جزاین نیست که بخل میکند از خویش^(۱) و خدا توانگر است و شما محتاج اید و اگر روگردان شوید بدل آرد گروهی دیگر را غیر شما باز نیا شدند آنجماعت مانند شما (٣٨) .

سوره فتح مدنی است و آن بیست و نه آیت و چهار رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

هر آئینه ماحکم کردیم برای تو بفتح ظاهر^(۲) (١) .

إِنْ يَسْأَلُكُمْ فِيمَا فُجِّعْكُمْ تَبَخَّلُوا وَغَيْرِهِمْ أَصْحَابُكُمْ ۝

هَآئِنَّمْ هُوَ آتِيهِمْ تَدْعُونَ لِنُفُوسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْبَلُونَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَحْمِلْ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا كُنَّا لَكَ كَافِرِينَ ۝

(١) یعنی منفعت انفاق از خود باز میدارد .

(٢) مترجم گوید آنحضرت صلی الله علیه وسلم بخواب دیدند گویا آنحضرت با اصحاب در مکه داخل شدند و باطمینان خاطر بخلق و قصر مشغول اند پس آن سال بقصد عمره متوجه کعبه شدند و چون بحدیبیه رسیدند کفار قریش از وصول بکعبه مانع آمدند و بعد تشویش بسیار با کفار صلح کرده بغیر از وصول بکعبه بازگشتند خدای تعالی آن عمل را از ایشان قبول فرمود از آن بیعت که در اثنای تشویش بجهت تاکید عزم بآنحضرت صلی الله علیه وسلم کرده بودند راضی شده بثواب آن عمل فتوح بسیار نصیب ایشان گردانید تخصیص فتح خبیر که بعد ازین سفر بلاتراخی واقع شده غنایم خبیر را مخصوص بحاضران بیعت گردانید و غیر ایشانرا از آن غزوه منع نمود و مضمون رؤیاسال آینده بظهور رسید پس در باب